RAADSVOORSTEL

Postregistratienummer	20.0031031

Onderwerp	Voorstel tot het afgeven van zienswijzen ten aanzien van de Kadernota Omgevingdienst NHN 2022
Sector	Grondgebiedzaken
Portefeuillehouder	R.W. Tesselaar
Steller	M. Smit

Inleiding

De kadernota 2022 is aangeboden door de Omgevingsdienst NHN als startsein van de begroting 2022, nadat deze door het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst NHN is vastgesteld. In de kadernota staan de verwachte ontwikkelingen voor 2022 met de daarbij behorende financiële achtergrondinformatie. De Omgevingdienst verricht voor haar deelnemers taken op gebied van de fysieke leefomgeving en het omgevingsrecht. In grote lijnen betreft het bedrijfsgebonden (milieu)taken, duurzaamheidstaken, natuurbescherming, zwemwater, (vaar-)wegen en advisering bij ruimtelijke plannen.

De huidige Dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Opmeer en de Omgevingsdienst is voornamelijk gebaseerd op de uitvoering van de verplichte landelijke basis(milieu)taken. Dit zijn activiteiten op gebied van regulering en toezicht/handhaving (bedrijfsgebonden) milieubeheer, toezicht op sloop en bodem en duurzaamheid (RES, Aardgasvrij wonen en verduurzamen bestaande bouw). Aanvullend hierop is het afgelopen jaar de vraag naar advisering m.b.t. ruimtelijke plannen aanzienlijk toegenomen.

Met de kadernota 2022 worden de deelnemers van de Omgevingsdienst gevraagd om extra financiering. Voornaamste redenen hiervan zijn de verdergaande decentralisatie van taken, de komende Omgevingswet, de niet geringe uitstroom van personeel door pensionering en VTH strategie voor de komende jaren. De Omgevingsdienst stelt dat de hoogte van de reserve het niet toelaat de structurele nieuwe ontwikkelingen enkel en alleen uit eigen middelden te financieren.

Op 1 januari 2022 is ingeschat dat minimaal 6fte benodigd is voor de diensten en producten die gerelateerd zijn aan de Omgevingswet, wil de Omgevingsdienst de kwaliteit van de dienstverlening kunnen garanderen.

Voor 2022 zijn, als het gaat om nieuw beleid en extra financiële inzet, om de volgende ontwerpen:
1. de Omgevingswet
2. het Traineeship
3. de Vergunningen, Toezicht en Handhaving Strategie

Beslispunten

1. een positieve zienswijze afgeven ten aanzien van de kadernota Omgevingsdienst NHN 2022 wat betreft de doorontwikkeling van de actuele ontwikkelingen (omgevingswet, inzet op energie & circulair) die passen binnen de huidige exploitatie (en dus geen extra geld kosten);
2. een negatieve zienswijze afgeven ten aanzien van de kadernota Omgevingsdienst NHN 2022 met betrekking tot de extra financiering voor nieuw beleid en taken.

Beoogd effect

Het opstellen van beleidsmatige en financiële kaders voor de begroting 2022 van de Omgevingsdienst NHN.

Argumenten

1.1.In de Kadernota 2022 zijn de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor de Programmabegroting 2022 en meerjarenperspectief 2022-2025 opgenomen.

Voor 2022 zijn, als het gaat om nieuw beleid en extra financiële inzet, om de volgende ontwerpen:
1. de Omgevingswet
2. het Traineeship
3. de Vergunningen, Toezicht en Handhaving Strategie

Ad 1. Omgevingswet
De Omgevingsdienst bereidt zich in 2021 verder voor om invulling te kunnen geven aan de nieuwe rol in het kader van de Omgevingswet: een dienstverlening kennisinstituut voor de fysieke leefomgeving, passend in het gedachtengoed van de Omgevingswet.
In de Kadernota 2022 wordt hiervoor vanaf 2022 een structurele financiering gevraagd ter hoogte van 600.000,- euro ten gunste van 6fte in verband met de voor de Omgevingdienst nieuwe functie van Omgevingsadviseur. Van de 600.000,- euro aan formatiekosten wordt verwacht dat 3 fte (50% in 2022) door interne verschuivingen zelf te kunnen realiseren. In de loop van 2021/2022 zal blijken of een aantal van 6 fte voldoet.
De Omgevingdienst maakt hierbij een nadrukkelijk voorbehoud, omdat nog niet volledig valt te overzien welke inzet extra zal vragen. Reeds nu wordt gewaarschuwd voor de extra inzet in 2021 bij de voorbereidende Omgevingswet activiteiten bij diverse deelnemende gemeenten.

Ad 2. Traineeship

Het Traineeship is gericht op coaching en begeleiding van trainees door vakvolwassen personeel. Doelstelling om op deze wijze 7 trainees op te leiden. Aanleiding voor deze transitie is de dat komende jaren 12,5% van het personeelsbestand met pensioen gaat.
Voor het project wordt een investering gevraagd de komende 4 jaar van 196.000,- euro per jaar.

Ad 3. VTH-Strategie
Op1 juli 2020 is VTH Strategie 2021-2023 vastgesteld. Er zijn twee versies, namelijk een versie onder de huidige wetgeving en één onder de Omgevingswet. De noodzakelijke investering voor de uitvoering van deze strategie bedraagt 2 fte structureel ter hoogte van 200.000,- euro. Deze fte's worden ingezet voor data-analyse.

Voor Opmeer betekent dit nieuwe beleid een verhoging van de bijdrage in de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst NHN van totaal 2.405,- euro.

1.2. De Kadernota vormt een belangrijk document in de jaarlijkse beleids- en budgetcyclus van de Omgevingsdienst NHN.

1.3. Extra financiering voor nieuw beleid vraagt flinke financiële inspanningen van de deelnemers en staat op gespannen voet met de noodzakelijke ombuigingen.

Het gaat voor Opmeer weliswaar om een bescheiden extra bedrag maar toch. De OD vraagt fors meer geld aan de deelnemende gemeenten op onderdelen invoering Omgevingswet, het opleiden van trainees en uitvoering Vth (databeheer). Eerder is ook al ingestemd met forse bijdragen voor aanpassing van ICT systemen van de OD. In beginsel zouden de extra kosten dus deels uit deze budgetten betaald moeten worden.
T.a.v. personeelsuitbreidingen i.v.m. invoering Omgevingswet geeft de OD aan nog onvoldoende zicht te hebben op de uitbreidingsbehoefte. Het gaat bij de uitvoering van de Omgevingswet grotendeels om werkzaamheden ter vervanging van bestaande werkzaamheden op grond van de bestaande wetgeving. In eerste instantie zou de OD moeten voldaan met de 3 fte afkomstig uit de eigen formatie. De OD zou ook moeten aangegeven in hoeverre er mogelijkheden zijn om ambities bij te stellen. De kadernota geeft daarin geen inzicht en geeft in die zin geen keuze mogelijkheden voor de deelnemers. De werving en opleiding van de nieuwe medewerkers behoort in beginsel te worden bekostigd uit het beschikbare loonkostenbudget.

Kanttekeningen

- Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk welke rol de Omgevingsdienst zal vervullen in de gemeente Opmeer bij de uitvoering van de Omgevingswet. Naar verwachting zal in de loop van 2021 over de diverse onderdelen meer duidelijkheid komen en zo ook welke gevolgen deze hebben voor de huidige Dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst.
- Er wordt 300.000 euro gevraagd voor de aanstelling van 3 extra omgevingsadviseurs (3 fte wordt er binnen de formatie vrijgemaakt). Een echte onderbouwing ontbreekt en dat is op zich logisch, omdat nog niet duidelijk is van de gemeenten zullen afnemen en de gevolgen van de Omgevingswet elk jaar duidelijker gaat worden. Een aantal taken zoals inbrengen kennis bij de opstelling en het omgevingsplan en de –visie is incidenteel. Bij structurele inzet gaat het om deelname aan bouwberaad (intaketafel en omgevingstafel) en de advisering over initiatieven.

Financiën

- De door de Omgevingsdienst aangedragen aanvullingen voor nieuw beleid van in totaal € 696.000 leidt na verdeling over de deelnemers tot een extra bijdrage voor Opmeer van € 2.405.
- Indexatie: Voor de loon- en prijsindexaties wordt uitgegaan conform opgave van het Centraal Planbureau. Dit is in overeenstemming met de vastgestelde financiële uitgangspunten die gelden voor de gemeenschappelijke regelingen in NHN. (Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen, FUGR 2019) Voor 2022 geldt een indexpercentage van 1,3, wat neerkomt op een verhoging van € 839 voor Opmeer. Na indexatie wordt de bijdrage van Opmeer in 2022 totaal € 65.410. Dit bedrag is beschikbaar binnen de huidige begroting voor de Omgevingsdienst.
- Er wordt een overzicht gegeven van de bijdragen van de deelnemers. Na indexatie en aangevuld met de noodzakelijke investeringen zoals hierboven benoemd onder bullet 1 neemt de bijdrage van Opmeer in 2022 toe tot totaal € 67.815. We adviseren om niet in te stemmen met deze verhoging.

Uitvoering

De standpunten van de raad ten aanzien van de financiële en beleidsmatige kaders dienen voor 1 maart 2021 kenbaar te zijn bij de Omgevingsdienst. Dit stelt het dagelijks bestuur in staat deze te verwerken in de begroting 2022, welke voor 15 april 2021 aan de gemeente wordt toegezonden met een uitnodiging deze van eventuele zienswijzen te voorzien. De begroting 2022 wordt samen met de jaarrekening 2020 op 1 juli 2021 ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden.

Communicatie

Het besluit van de raad wordt gecommuniceerd met de Omgevingsdienst NHN.

Bijlagen

Kadernota Omgevingsdienst NHN 2022

Het college van burgemeester en wethouders

Datum: 19 januari 2021

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 19 januari 2021;

gelet op de behandeling in de Commissie Ruimte van 2 februari 2021;

besluit:

1. een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota Omgevingsdienst NHN 2022 wat betreft de doorontwikkeling van de actuele ontwikkelingen (omgevingswet, inzet op energie & circulair) die passen binnen de huidige exploitatie (en dus geen extra geld kosten);
2. een negatieve zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota Omgevingsdienst NHN 2022 met betrekking tot de extra financiering voor nieuw beleid en taken.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 18 februari 2021.

voorzitter	griffier
G.J.A.M. Nijpels	M. Versteeg